

**WZMOCNIONA
DOMOWA
PROFILAKTYKA
FLUORKOWA**

**PASTY
Z FLUOREM
DO STOSOWANIA
CODZIENNEGO**

**PROFESJONALNA
PROFILAKTYKA
W GABINECIE**

**WŁAŚCIWA
DIETA**

4 FILARY zdrowej jamy ustnej

Wytyczne opracowane na podstawie dokumentu „Środki fluorkowe w zapobieganiu i leczeniu próchnicy oraz erozji zębów u dzieci, młodzieży i dorosłych - rekomendacje Polskich Ekspertów”

NIEZALEŻNY PANEL EKSPERTÓW:

prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak-Kowalczyk
prof. dr hab. n. med. Agnieszka Mielczarek
prof. dr hab. n. med. Urszula Kaczmarek
prof. dr hab. n. med. Teresa Jackowska
prof. dr hab. n. med. Maria Mielnik-Błaszczak
dr hab. n. med. Anna Jurczak
dr hab. n. med. Anna Turska-Szybka
dr hab. n. med. Justyna Opydo-Szymaczek

Spis treści

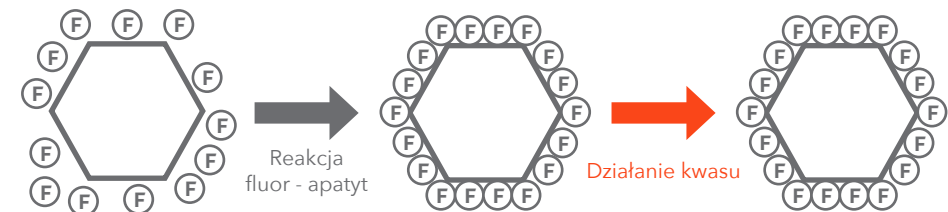
Działanie fluoru	Fluor - złoty standard w profilaktyce próchnicy_____str. 4 Powstawanie fluoroapatytu i powstawanie fluorku wapnia_____str. 5 Endogenna i egzogenna profilaktyka fluorkowa_____str. 6
Codzienna fluorkowa profilaktyka domowa	Poziom fluoru_____str. 7 Zalecane ilości fluoru w pastach i płukankach_____str. 8
Profesjonalna profilaktyka fluorkowa w gabinecie	Zasady stosowania_____str. 9 Aplikacja lakieru fluorkowego_____str. 10 Skuteczność lakieru_____str. 11
Wzmocniona profilaktyka fluorkowa w domu	Wskazania_____str. 12
Bezpieczeństwo stosowania fluoru	Dzienne dawki_____str. 13 Poziom fluoru w Polsce_____str. 14 Dawki toksyczne_____str. 15-16 Argumenty naukowe_____str. 17
Rola preparatów fluorkowych w profilaktyce nabytych zmian niepróchnicowego pochodzenia	Zastosowanie związków fluoru_____str. 18 Profilaktyka zmian erozyjnych: profesjonalna i domowa_____str. 19
Karta oceny ryzyka próchnicy	str. 20-21

Fluor - złoty standard w profilaktyce próchnicy.

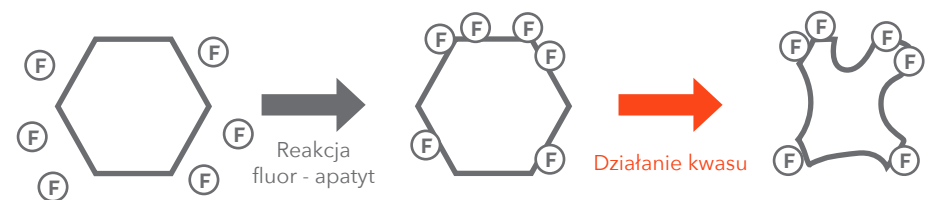
1. **Ogranicza wpływ bakterii próchnicotwórczych** (zmniejszenie produkcji kwasów i odkładania płytki bakteryjnej na powierzchniach zębów, hamowanie przemian metabolicznych węglowodanów w komórce bakteryjnej).
2. Hamuje **demineralizację** poprzez stałą obecność niskich stężeń jonów fluorkowych umożliwiającą repozycję związków mineralnych traconych w czasie powtarzających się ataków kwasów z tworzeniem mniej podatnych na rozpuszczanie kryształów fluorohydroksyapatytu.
3. **Wspomaga i przyspiesza** remineralizację poprzez dostarczanie wyższych stężeń jonów fluorkowych, które zapewniają tworzenie fluorku wapnia (CaF_2) stanowiącego rezerwar jonów fluorkowych uwalnianych podczas działania kwasów na szkliwo.

Adsorbpcja jonów fluorkowych na powierzchni szkliwa

Obecność wystarczającej ilości jonów fluorkowych zapobiega rozpuszczaniu kryształów podczas działania kwasów.

Niewystarczająca ilość jonów fluorkowych na powierzchni zęba - częściowe rozpuszczenie szkliwa.

(wg Arends i Christoffersen, Buzalaf et al. w modyfikacji ten Cate)

Ważne jest, aby profilaktyka domowa z użyciem pasty do zębów z fluorem była uzupełniana miejscowym stosowaniem preparatów fluorkowych w gabinecie.

Szklivo podlega ciągłym i naprzemiennym procesom demineralizacji i remineralizacji.

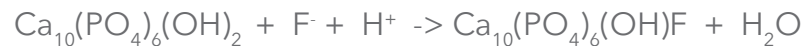
Wzrost remineralizacji i zahamowanie demineralizacji następuje w wyniku dostarczania jonów fluorkowych.

Powstawanie fluoroapatytu

Pasty fluorkowe, płukanki fluorkowe

Gdy stężenie fluoru w preparacie jest niskie (<50 ppm), a jego odczyn jest kwaśny to powstaje fluorohydroksyapatyt zgodnie z reakcją:

Tworzy się on w **najbardziej zewnętrznej warstwie szkliwa** i stanowi integralną część tkanki, która zostanie utracona w przypadku starcia szkliwa lub całkowitego rozpuszczenia.

Powstawanie fluorku wapnia

Lakier fluorkowy, pasta z 5000 ppm fluoru

Fluorek wapnia powstaje na powierzchni zęba ekspozowanego na wysoką koncentrację F⁻ >300 ppm przy pH 7,2 lub >100 ppm przy pH 5. Otaczająca go „otoczka” fosforanowo-białkowa zmniejsza jego rozpuszczalność. Utrzymuje się na szkliwie > 2 tyg. stanowiąc rezerwar fluorku z którego przy ataku kwasu uwalniają się jony fluorkowe i wapniowe, a następnie są wbudowane i powstaje fluoroapatyt.

Zgodnie z zaleceniami Ekspertów należy:

- unikać nadmiernej endogennej ekspozycji na fluor,
- preferować metody egzogenne,
- wybierać metody i środki o udowodnionej naukowo skuteczności w zależności od indywidualnych potrzeb pacjenta.

Egzogenna aplikacja związków fluorkowych jest najlepiej udokumentowanym naukowo profilaktycznym działaniem przeciw chorobie próchnicowej zębów, w szczególności w jej pierwszym odwracalnym etapie - demineralizacji w obrębie szkliwa.

Endogenną suplementację fluorkową rozważa się:

- u dzieci po ukończeniu 3. roku życia z wysokim ryzykiem wystąpienia choroby próchnicowej przy zawartości fluoru w wodzie pitnej poniżej 0,3 mg/l,
- u dzieci z astmą oskrzelową w przypadku istnienia przeciwwskazań do aplikacji miejscowej środków zawierających fluorki,
- u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.

Przeciwwskazania dla profilaktyki endogennej:

- wiek poniżej 3. roku życia,
- używanie pasty do zębów z fluorem,
- kobiety w ciąży.

Brak jest silnych dowodów świadczących o skuteczności endogennej suplementacji fluoru w zapobieganiu próchnicy zębów mlecznych.

Poziom fluoru dostarczany w pastach i płynach do płukania jamy ustnej powinien być dostosowany do wieku i poziomu ryzyka próchnicy

Każdy pacjent powinien zostać zdiagnozowany pod względem ryzyka próchnicy:

- niskiego,
- umiarkowanego,
- wysokiego.

Skorzystaj z Karty Oceny Ryzyka Próchnicy - wzór na stronie 20.

Uwaga! Brak regularnej higieny jamy ustnej wskazuje na co najmniej umiarkowane ryzyko próchnicy dla danego pacjenta!

Stosowanie past z fluorem u dzieci:

dziecko 6-36 miesięcy	dziecko 3-6 lat
 <p>ziarno ryżu</p>	 <p>ziarno groszku</p>

Do 8. roku życia zęby dziecka powinni szczotkować rodzice, a następnie zabieg ten nadzorować ze względu na:

- możliwość nakładania na szczoteczkę przez dzieci zbyt dużej ilości pasty do zębów i jej połknięcia,
- niską efektywność oczyszczania zębów przez dziecko.

	WIEK	STĘŻENIE FLUORU W PRODUKCIE	REKOMENDOWANA JEDNORAZOWA ILOŚĆ PASTY	CZĘSTOŚĆ SZCZOTKOWANIA	PORA DNIA
PASTY DO ZĘBÓW 	6-36 mies.	1000 ppm	ziarno ryżu	2x dziennie	rano/wieczór
	3 - 6 lat	1000 ppm	ziarno groszku		
	>6 lat	1450 ppm	1-2 cm	3x dziennie	rano/południe/wieczór
	> 16 lat (WYSOKIE RYZYKO)	5000 ppm			
PŁYNY DO PŁUKANIA JAMY USTNEJ 	>6 lat	100 ppm	10 ml lub wg zaleceń producenta	2x dziennie	w innym czasie niż szczotkowanie lub po
		225 ppm		1x dziennie	

Profesjonalna profilaktyka fluorkowa - zasady

WIEK	ŻEL LUB PIANKA		LAKIER 5% NaF	
	Umiarkowane ryzyko próchnicy	Wysokie ryzyko próchnicy	Umiarkowane ryzyko próchnicy	Wysokie ryzyko próchnicy
 0-2 lata	nie stosować			
 2-6 lat				
 >6 lat	2 razy w roku	4 razy w roku	2 razy	4 razy
 dorośli				

Pacjentom z wysokim ryzykiem próchnicy zarówno w obrębie koron, jak i korzeni, którym towarzyszy ograniczone wydzielanie śliny i niska skuteczność zabiegów higienicznych zaleca się stosowanie past do zębów z wysoką zawartością fluoru.

Ochronę przeciwpróchnicową wzmacnia także stosowanie płukanek zawierających fluorki, np. fluorek sodu (NaF), fluorek cyny (SnF₂) oraz aminofluorek (AmF), monofluorofosforan sodu (MFPNa).

U osób dorosłych z podwyższonym ryzykiem rozwoju próchnicy, w tym próchnicy korzenia, profilaktyka profesjonalna powinna uwzględniać aplikację lakieru fluorkowego (22600 ppm F) 2-4 razy w roku lub stosowanie żelu zawierającego zakwaszony fluorofosforan (12500 ppm F) 2-4 razy w roku.

Zasady aplikacji lakieru o zawartości 5% NaF*

Jednorazowe maksymalne dawki lakieru fluorkowego zawierającego 5% NaF (22 600 ppm) wynoszą:

WIEK	TYP UZĘBIENIA	DAWKA
 0-2 lata	uzębienie mleczne	0,1 ml
 2-6 lat	uzębienie mleczne	0,25 ml
 >6 lat	uzębienie mieszane	0,4 ml
 dorośli	uzębienie stałe	0,5 ml

Zalecenia po aplikacji lakieru fluorkowego 22 600 ppm F⁻:

LEKARZ

- Nie ma konieczności osuszania zębów przed zastosowaniem, gdyż lakier twardnieje w kontakcie ze śliną.
- Po zastosowaniu nie należy płukać jamy ustnej.
- Pacjent może natychmiast zamknąć jamę ustną i opuścić gabinet.

PACJENT

- 2 godziny po aplikacji nie należy jeść twardego pożywienia ani szczotkować zębów.
- W dniu aplikacji nie powinny być stosowane inne preparaty fluorkowe.
- Ewentualne przyjmowanie tabletek fluorkowych powinno być zaniechane przez 2 następne dni.

* Dotyczy produktu Colgate® Duraphat® lakier fluorkowy.

Utrzymanie wysokiego stężenia fluoru w kontakcie ze szkliwem:

lakier: od 1 do 7 dni

żel lub pianka fluorkowa - 10 -15 min

Lakier 5% NaF znacznie skuteczniej niż pianki i żele sprzyja powstawania fluorku wapnia (patrz. str. 5)

Bezpieczeństwo stosowania preparatów z fluorem u dzieci:

Lakier fluorkowy stosowany u dzieci poniżej 6 r.ż. 2 do 4 razy w roku w odstępach 3 lub 6-miesięcznych:

- nie uczestniczy w rozwoju fluorozę zębów,
- nie powoduje objawów ostrego zatrucia,
- niezamierzone połknięcie lakieru jest mało prawdopodobne w przeciwieństwie do innych preparatów fluorkowych z wysokim stężeniem fluoru (żele, pianki).

Wskazania do wzmocnionej profilaktyki domowej.

Produkty o zwiększonej zawartości fluoru powinny być zalecane pacjentom, którzy:

- pomimo codziennego, regularnego używania standardowych past fluorkowych wykazują obecność początkowych zmian próchnicowych w obrębie korony i korzenia zębów,
- noszą stały aparat ortodontyczny,
- charakteryzują się wysokim ryzykiem próchnicy,*
- cierpią z powodu kserostomii.

* Określ ryzyko próchnicy np. wykorzystując Kartę Ryzyka Próchnicy - str. 20.

Produkty rekomendowane w ramach kategorii:

Pasty o zawartości 5 000 ppm fluoru - powinny być używane codziennie, dwu- lub trzykrotnie w ciągu dnia, co najmniej przez okres 3-6 miesięcy, zamiast konwencjonalnej pasty fluorkowej i nakładane na szczoteczkę w ilości 1-2 cm. Przeznaczone dla osób powyżej 16 r.ż.

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	ND
2-3x	2-3x	2-3x	2-3x	2-3x	2-3x	2-3x

← 3-6 miesięcy →

Żele o zawartości 12500 ppm fluoru - do profilaktycznego stosowania raz w tygodniu zamiast szczotkowania (np. w niedziele wieczorem). Przeznaczone dla osób powyżej 6 r.ż.

PN	WT	ŚR	CZ	PT	SO	ND
						1x

Maksymalna dzienna dawka fluoru dla osoby dorosłej wynosi 3-4 mg/dzień, zaś u dziecka 0,05 mg/kg/dzień.

Stosowanie produktów z fluorem do pielęgnacji jamy ustnej jest najlepszą metodą profilaktyki. Szczotkowanie zębów pastą z fluorem powinno się zacząć niezwłocznie od momentu pojawienia się pierwszego zęba.

WIEK	MASA CIAŁA [kg]	ILOŚĆ PASTY 1000 ppm F	ILOŚĆ F DOSTARCZANEGO Z PASTĄ PRZY SZCZOTKOWANIU ZĘBÓW 2 RAZY DZIENNIE	DZIENNA DAWKA F DOSTARCZANA Z PASTĄ (SZCZOTKOWANIA 2 X DZIENNIE) [mg/kg/dzień]*	DZIENNE SPOŻYCIE F NA MASĘ CIAŁA [0,05 mg/kg/dzień]
 6-mcy	6	 Ziarno ryżu (0,1 g)	0,2 mg	0,033 mg	poniżej maksymalnego dziennego spożycia
 12 m-cy	10	 Ziarno ryżu (0,1 g)	0,2 mg	0,02 mg	
 2 lata	15	 Ziarno ryżu (0,1 g)	0,2 mg	0,013 mg	
 2 lata	15	 Ziarno groszku (0,25 g)	0,5 mg	0,033 mg	

* Dawka obliczona przy założeniu, że dziecko połknęłoby całą ilość pasty nałożonej na szczoteczkę.

Fluorkowanie wody jest skuteczną i bezpieczną metodą zapobiegania próchnicy u dzieci i dorosłych.

Według Światowej Organizacji Zdrowia nie powinien przekraczać 1,5 mg F/l.

Naturalny poziom fluoru w wodzie pitnej **w Polsce nie przekracza jego optymalnego poziomu** w odniesieniu do zdrowia zębów, który został oszacowany na około 0,7mg/l (0,5-1 mg/l).

Poziom fluoru w wodzie pitnej w wybranych miejscowościach Polski na podstawie aktualnego piśmiennictwa.

Dawki toksyczne fluoru:

1 mg F/kg masy ciała	wczesne objawy zatrucia
5 mg F/kg masy ciała	prawdopodobna dawka toksyczna
14-28 mg F/kg masy ciała	dawka letalna
32-64 mg F/ kg masy ciała	pewna dawka letalna

Przykładowe dawki toksyczne dla produktów z wysoką zawartością fluoru.

DAWKA TOKSYCZNA DLA PACJENTA O PRZYKŁADOWEJ WADZE CIAŁA:	PASTA 1450 ppm F/75 ml	PASTA 5000 ppm F/51 g	ŻEL 12500 ppm F/25 g	LAKIER 22600 ppm F/10 ml
 20 kg	 92% (69 gram)	 39% (20 gram)	 32% (8 gram)	 44% (4,4 ml)
 40 kg	 184% (138 gram)	 78% (40 gram)	 64% (16 gram)	 88% (8,8 ml)
 50 kg	 230% (173 gram)	 98% (~50 gram)	 80% (20 gram)	 116% (11,6 ml)

Walcz z niewiedzą, opieraj się na faktach potwierdzonych badaniami naukowymi.

Dowody na skuteczność stosowania produktów z fluorem są liczne, a ich wartość naukowa nie podlega dyskusji.

Brak jest naukowych dowodów, że stosowanie past fluorkowych w wieku 12 lub 15 miesięcy stanowi wzrost ryzyka rozwoju fluorozy w odniesieniu do dzieci, u których pasta z fluorem wprowadzana jest później,

Kariostatyczne dawki fluoru nie mają wpływu na rozwój takich chorób jak:

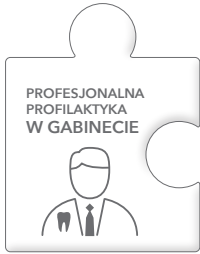
- osteosarcoma,
- choroby tarczycy,
- choroby nerek,
- zespół Downa,
- nowotwór krwi,
- miażdżycę naczyń,
- nadciśnienie,
- wzrost symptomów neurotoksyczności,
- obniżenie ilorazu inteligencji (IQ).

Zastosowanie związków fluoru odgrywa kluczową rolę w profilaktyce nabytych zmian niepróchnicowego pochodzenia.

W erozji demineralizacja w głównym stopniu dotyczy powierzchniowej warstwy szkliwa, która zmieniając właściwości fizyczne staje się podatna na uszkodzające działanie czynników mechanicznych np. abrazyjnych.

- Miejscowa aplikacja fluorków, zwłaszcza lakieru fluorowego i żeli, wpływa zarówno na szkliwo powierzchniowe jak i warstwy leżące głębiej zwiększając jego odporność na działanie kwasu.
- Fluorek sodu (NaF) i aminofluorek (AmF) może zapobiegać erozji szkliwa zębów stałych dzięki tworzeniu warstwy fluorku wapnia (CaF_2), który działa jako fizyczna bariera dla kwasów oraz jako rezerwuuar jonów wapnia i fluoru uwalnianych przy niskim pH.
- Skuteczność lakierów fluorkowych w zapobieganiu erozji wzrasta wraz z zawartością fluoru, dlatego rekomenduje się stosowanie produktów o wyższym stężeniu fluoru i/lub zwiększenie częstotliwości aplikacji.
- Efektywność fluoru jest większa w zapobieganiu erozji zębiny niż szkliwa, ponieważ fluor hamuje metaloproteinazy macierzy (MMP) i tym samym spowalnia postęp erozji; MMP hamują także jony cynawe; działanie preparatów zawierających cynę w większym stopniu zmniejsza utratę powierzchni szkliwa niż utwardza szkliwo zmiękczone.
- Do codziennej pielęgnacji zaleca się płyny do płukania jamy ustnej i pasty do zębów zawierające jony cyny, wyższe stężenia wapnia i fosforanów.

Profilaktyka profesjonalna

W ramach profesjonalnej profilaktyki fluorkowej zaleca się:

- codzienną aplikację żelu AmF/NaF zawierającego 1,25% F o kwaśnym pH,
- zastosowanie preparatów zawierających poliwalentne fluorki metali.

Poliwalentne fluorki metali w preparatach np. w żelu zawierającym fluorek cyny (II) SnF_2 powodują wytrącenie się na powierzchni zębów trwalszej bogatej w metale, kwasoodpornej powłoki.

Profilaktyka domowa

W ramach domowej profilaktyki erozyjnego zużycia zębów zaleca się:

- pasty do zębów i płyny do płukania jamy ustnej zawierające fluorek cyny lub chlorek cyny,
- alternatywą są pasty z wysoką zawartością fluoru (5000 ppm F).

Data badania: _____

Imię i nazwisko: _____

Wiek: _____

CZYNNIKI OCHRONNE				
		Stosowanie pasty z fluorem min. 1000 ppm dwa razy dziennie	☐	
		Regularne profilaktyczne wizyty u stomatologa	☐	
		Fluoryzacja endogenna (w uzasadnionych przypadkach)	☐	
CZYNNIKI RYZYKA	Zaangażowanie i poziom świadomości oraz czynniki medyczne	Zmniejszenie ilości śliny powodowane chorobą, leczeniem lub wiekiem	☐	
		Wysokie spożycie cukrów w postaci przekąsek, napojów, etc.	☐	
		Utrudniony dostęp do stomatologa	☐	
		Słaba współpraca z pacjentem	☐	
		Choroby współistniejące	☐	
		Wizyta spowodowana bólem	☐	
		Badanie stomatologiczne	Aktywne zmiany próchnicowe bądź nowe wypełnienia	☐
			Wskaźnik PRS/prs (P - obnażenie miazgi, R - zniszczenie korony, S - przetoka lub ropień)	☐
	Słaba higiena jamy ustnej/akumulacja płytki nazębnej		☐	
	Masywne złogi płytki nazębnej*		☐	
	Dodatkowo w przypadku DZIECI	Zmniejszone wydzielanie śliny	☐	
		Aktywne zmiany próchnicowe u rodzica	☐	
		Pojenie dziecka napojami z zawartością cukrów (w tym mlekiem/gęstymi sokami) z użyciem butelki ze smoczkiem (często w ciągu dnia lub nocą)	☐	
		Nieregularne stosowanie past do zębów z zawartością fluoru min. 1000 ppm	☐	
	Dodatkowo w przypadku OSÓB W PODESZŁYM WIEKU	Erupcja zębów trzonowych	☐	
		Odslonięte powierzchnie korzeni	☐	
Ograniczona zdolność do higieny jamy ustnej		☐		

OGÓLNA OCENA RYZYKA PRÓCHNICY U PACJENTA

NISKIE

występują czynniki ochronne
nie występuje żaden z czynników wysokiego ryzyka (czerwony)
pozostałe czynniki ryzyka nie występują łącznie

UMIARKOWANE

występuje większość czynników ochronnych i pojedyncze czynniki wysokiego ryzyka

WYSOKIE

występują czynniki wysokiego ryzyka (czerwone)
pozostałe czynniki ryzyka występują w stopniu znacznym
czynniki ochronne nie występują

*W ocenie ryzyka należy ocenić współwystępowanie czynników sprzyjających akumulacji płytki np. aparaty ortodontyczne.

ZALECENIA DLA PACJENTA

Plan obniżenia ryzyka i zatrzymania postępu próchnicy

ZALECENIA	ZALECANE DLA RYZYKA			DO WYKONANIA
	NISKIE	UMIARKOWANE	WYSOKIE	
W GABINECIE STOMATOLOGICZNYM				
uszczelnienie bruzd	●	●	●	☐
zalecenia higieniczne		●	●	☐
zalecenia dietetyczne		●	●	☐
usunięcie złogów nazębnych	●	●	●	☐
lakier / żel / pianka		co 6 miesięcy ●	co 3 miesiące ●	☐
ostateczne wypełnienia		●	●	☐
remineralizacja aktywnych plam próchnicowych			●	☐
czasowe zabezpieczenie aktywnych ubytków (ITR)			●	☐
wizyty kontrolne	co 6 miesięcy ●	co 3 miesiące ●	co 3 miesiące ●	☐
W DOMU				☐
szczotkowanie co najmniej 2 razy dziennie	●	●	●	☐
pasta do zębów 1000*/1450 ppm F	●	●	●	☐
pasta do zębów 5000 ppm F (od 16. roku życia)			●	3 miesiące ☐ 6 miesięcy ☐
żel wysokofluorkowy		●	●	☐
nić / taśma dentystyczna codziennie	●	●	●	☐
modyfikacja diety		●	●	☐
płukanka z fluorem		●	●	☐

* Dzieci do 6 r. ż.

Stop Cavities NOW for a Cavity-Free Future
Pan-European Chapter